

DĚPSTA Dějiny starověku – podzim 2021

Tematické okruhy ke zkoušce – část věnovaná starověkému Řecku

Vyučující: dr. Pavlína Mazáčová

1) Řekové a řecké státy do cca 6. století př. n. l.

- Temné „homérské“ období (1100 až 800 př. n. l.)
 - Prameny; homérské eposy
 - Příchod Dóru; osídlení maloasijského pobřeží; řecké kmeny a dialekty
 - Řecká společnost; Řecko a Orient; řecká abeceda
- Archaické období: raná polis a kolonizace Středomoří a Černomoří
 - Městský stát = polis; problém vzniku státu
 - Prameny
 - Velká řecká kolonizace
 - Vnitřní vývoj řeckých států
 - Politický vývoj Řecka; celořecké instituce
 - Sparta a spartský=peloponéský spolek do konce archaické doby
 - Athény do konce archaické doby

2) Řecké státy v 5. a 4. století př. n. l., vrchol a pád klasické polis

- Prameny
- Iónské povstání a odrazení perského útoku; povstání řeckých měst v Malé Asii; Dáriův útok na Řecko; bitva u Marathónu; Themistoklés a počátky athénské námořní moci; odrazení Xerxova útoku
- Počátky athénské (délského) a protiútok Řeků proti Persii; Kimónovy úspěchy proti Peršanům; vnitřní vývoj ve Spartě a v Athénách
- První střetnutí Sparty a Athén (461-446); ukončení bojů s Persií
- Athénská říše a demokracie v době Periklově
 - Mocenská struktura
 - Athénská říše
 - Athénská společnost a demokracie
 - Metoikové a otroci
 - Athény jako kulturní centrum východního Středomoří
 - Zahraniční politika Athén za Perikla a předehra peloponéské války
- Peloponéská válka (431-404)
- Makedonie dobývá Řecko
 - Změna politické struktury Řecka ve 4. stol. př. n. l.
 - Vývoj Řecka do makedonského zásahu
 - Athény a Makedonie; dobytí Řecka Filipem II Makedonským (338 př. n. l.)

3) Alexandros Makedonský a vznik helénistických říší (336-276)

- Říše Alexandra Makedonského

- Alexandrovi nástupci = diadochové, rozdělení jeho říše

4) Západní Středomoří v 1. tisíciletí př. n. l. do vzniku římského impéria

- Foiničané v západním Středomoří; Kartágo
 - Prameny
 - Počátky Kartága; Kartágo velmocí západního Středomoří; Kartágo a Řekové; Kartágo a Řím;
- Řekové v západním Středomoří
 - Prameny
 - Kolonizace; západní Řekové v archaické době; sicilští Řekové v 5. stol.; vzestup moci Syrakús
 - Jihoitalští Řekové a jejich podrobení Římem
 - Vrchol moci Syrakús; Syrakúsy mezi Kartágem a Římem; kultura západních Řeků
- Itálie do r. 800 př. n. l.
 - Přírodní podmínky; příchod indoevropských kmenů
- Etruskové
 - Prameny
 - Problém původu Etrusků
 - Etruská města; hospodářství a společnost
 - Vrchol etruské moci v 7. a 6. stol.
 - Úpadek etruské moci

5) Helénistické státy (276-30)

- Prameny
- Nová mocenská situace ve východním Středomoří a na Předním východě
 - Velké helénistické říše
 - Menší státní útvary v Řecku a na Předním východě
 - Rozkvět helénistických států (3. stol. př. n. l.)
 - Helénistické státy v boji s Římem
 - Kultura helénistické doby